

Pohjois-Savon metsävarat 2004 – 2006 ja hakkuumahdollisuusarviot 2006 – 2036

Metsävarat ja kasvu edelleen lisääntymässä

Valtakunnan metsien 10. inventoinnin kolmen ensimmäisen mittausvuoden (2004 – 2006) aineistoon pohjautuvat metsäkeskuksittaiset tulokset ovat valmistuneet. Pohjois-Savon metsäkeskuksen alueen metsämaan pinta-ala on 1,347 miljoonaa hehtaaria ja kitumaan ala 29 000 hehtaaria. Pohjois-Savon metsämaan metsistä 47 % on mäntyvaltaisia, 39 % kuusivaltaisia ja 13 % lehtipuuvaltaisia. Puutonta uudistusala on vain runsas prosentti metsämaan alasta, mikä kertoo siitä, että metsien uudistamiset on Pohjois-Savossa hoidettu ripeästi hakkuiden jälkeen.

Pohjois-Savon metsistä puolet on korkeintaan 40-vuotiaita. Vuoden 1996 inventointiin verrattuna korkeintaan 40-vuotiaiden metsien osuus on suurentunut 3 %-yksikköä, myös 41 – 60-vuotiaiden metsien osuus on suurentunut 2 %-yksikköä. Yli 60-vuotiaiden metsien osuus on pienentynyt hieman, selvimmin on pienentynyt ikäluokan 61 – 80 vuotta osuus.

Viime vuosien suhteellisen runsaat uudistushakkuut ovat kohdistuneet pääasiassa kuusivaltaisiin metsiin. Tämän seurauksena yli 60-vuotiaiden kuusivaltaisten metsien ala on pienentynyt noin 30 000 hehtaaria. Kuusta on viime vuosina käytetty paljon metsän uudistamisessa – alle 20-vuotiaiden kuusivaltaisten metsien ala on kasvanut runsaat 60 000 hehtaaria. Kuusivaltaisten metsien pieni osuus ikäluokassa 41 – 60 vuotta on seuraus männyn suosimisesta uudistamisessa 60- ja 70-luvuilla.

Puuston kokonaistilavuus Pohjois-Savossa on 168 miljoonaa kuutiometriä. Tämä on 8 % enemmän kuin VMI9:ssä arvioitu puuston määrä. Puuston lisäys on mäntyä ja lehtipuuta, kuusen tilavuus on pienentynyt vajaat 2 miljoonaa kuutiometriä.

Puuston vuotuinen kasvu on 8,7 miljoonaa kuutiometriä. Edelliseen inventointiin verrattuna kasvun lisäys on 1,5 miljoonaa kuutiometriä eli 22 %. Sekä männyn, kuusen että lehtipuiden kasvu on lisääntynyt selvästi. Kasvun lisäys selittyy metsien ikärakenteella – nuorien, hyvässä kasvussa olevien metsien osuus on Pohjois-Savossa suuri ja nämä metsät ovat runsaspuustoisia. Myös ilmasto- ja muut ympäristötekijät ovat viime vuosina olleet kaikkien puulajien kasvun kannalta hieman keskimääräisiä suosiollisempia. Männyn kasvuntaso on VMI10:n kasvunmittausvuosina ollut selvästi korkeampi kuin VMI9:n kasvunmittausvuosina, mutta muiden puulajien kasvuntasossa ei ole merkittävää eroa VMI9:n ja VMI10:n välillä.

Maastossa tehtyjen metsänhoidollisten ehdotusten mukaan Pohjois-Savossa on tulevilla 10-vuotiskaudella lähes 200 000 hehtaaria taimikonhoitoa. Menneellä 10-vuotiskaudella on maastoarvioiden mukaan tehty taimikonhoitoja noin 150 000 hehtaaria. Taimikonhoitotarve on siten 1,3-kertainen tehtyihin taimikonhoitoihin verrattuna. Suhde on hieman parempi kuin koko maassa keskimäärin. Ensiharvennusten metsänhoidolliseksi tarpeeksi tulevalle 10-vuotiskaudelle on arvioitu 280 000 hehtaaria, mikä on yli kaksinkertainen tehtyihin ensiharvennuksiin verrattuna.

Pohjois-Savossa hakkuiden lisäysmahdollisuuksia

Suurimman kestäväen hakkuukertymän arvio vuosille 2006–2015 on 6,5 milj. kuutiometriä vuodessa eli 1,3 miljoonaa kuutiometriä vuodessa enemmän kuin toteutuneet hakkuut 2002–2006 (5,2 milj. m³/v). Käyttöaste (toteutuneiden hakkuiden suhde kestäviin hakkuumahdollisuuksiin) on 80 prosenttia. Viime vuosien hakkuut ovat olleet kuusipainotteisempia kuin hakkuumahdollisuudet, mutta määrällisesti kestävien hakkuumahdollisuuksien rajoissa. Hakkuiden lisäysmahdollisuudet ovat suurimmat männyllä ja lehtipuulla (molemmilla noin 0,6 miljoonaa kuutiometriä vuodessa).